

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 9 grudnia 2011 r. (12.12)
(OR. en)**

**Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:
2010/ 0312 (COD)
2011/ 0242 (COD)**

**18196/1/11
REV 1**

**SCHENGEN 61
SCH-EVAL 217
FRONT 195
COMIX 810
CODEC 2331**

NOTA

Od: Prezydencja
Do: Rada / komitet mieszany szczebla ministerialnego
(UE – Islandia/Norwegia i Szwajcaria/Liechtenstein)

Nr poprz. dok: 17280/1/11 REV 1 SCHENGEN 56 SCH-EVAL 202 FRONT 174 COMIX 744
CODEC 2131

Dotyczy: – Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen
– Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 562/2006 w celu ustanowienia wspólnych zasad dotyczących tymczasowego przywrócenia w wyjątkowych okolicznościach kontroli granicznej na granicach wewnętrznych
– Aktualna sytuacja

I. WPROWADZENIE

1. W dniach 23 i 24 czerwca 2011 r. Rada Europejska¹ wezwała z jednej strony do zapewnienia „skutecznego i niezawodnego systemu monitorowania i oceny”, który „wykorzystywałby zasoby unijne i angażował ekspertów z państw członkowskich, Komisji i właściwych agencji”, przy czym Komisja została poproszona o „proponowanie w stosownych przypadkach środków zaradczych dotyczących wszelkich wskazywanych słabości”. Z drugiej strony Rada Europejska wezwała do wprowadzenia mechanizmu, „by wyjść naprzeciw nadzwyczajnym okolicznościom, stanowiącym ryzyko dla ogólnego funkcjonowania współpracy w ramach Schengen, nie naruszając jednocześnie zasady swobodnego przepływu osób... [mechanizm ten] powinien obejmować zestaw środków, które miałyby być stosowane w stopniowy, zróżnicowany i skoordynowany

¹ Dok. EUCO 23/1/11 REV 1, pkt 21 i 22.

sposób, by pomóc państwom członkowskim radzić sobie z trudną sytuacją na granicach zewnętrznych” i „w ostateczności” mógłby on obejmować „klausulę ochronną (...) umożliwiającą wyjątkowe ponowne wprowadzenie kontroli na granicach wewnętrznych, w naprawę krytycznych sytuacjach, gdy jakieś państwo członkowskie nie będzie już w stanie wykonywać swoich obowiązków wynikających z zasad Schengen”. Komisja została poproszona o przedstawienie we wrześniu 2011 r. wniosku dotyczącego takiego mechanizmu.

II. AKTUALNA SYTUACJA

2. W dniu 16 września 2011 r. Komisja przedłożyła Radzie pakiet ustawodawczy², który składał się ze zmienionego wniosku w sprawie mechanizmu oceny Schengen³ oraz wniosku w sprawie zmiany kodeksu granicznego Schengen⁴ w odniesieniu do tymczasowego przywrócenia w wyjątkowych okolicznościach kontroli granicznej na granicach wewnętrznych⁵.
3. Należy zaznaczyć, że zgodnie z protokołem (nr 1) w sprawie roli parlamentów narodowych znaczna liczba parlamentów⁶ negatywnie wypowiedziała na temat tego, czy wniosek w sprawie przywrócenia kontroli granicznej spełnia zasadę pomocniczości (FR⁷, NL⁸, PT⁹, SE¹⁰, SK¹¹, RO¹²). Niektóre z parlamentów narodowych nie zakończyły jeszcze swoich procedur, można więc oczekiwać kolejnych opinii.

² Zob. dok. 14357/11.

³ Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen, dok. 14358/11.

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r., Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1.

⁵ Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 562/2006 w celu ustanowienia wspólnych zasad dotyczących tymczasowego przywrócenia w wyjątkowych okolicznościach kontroli granicznej na granicach wewnętrznych, dok. 14359/11.

⁶ Dz.U. C 83 z 30.3.2010, s. 203.

⁷ 17094/11.

⁸ Dokument w przygotowaniu.

⁹ Dok. 16679/1/11 REV 1.

¹⁰ Dok. 17095/11.

¹¹ Dok. 17063/11.

¹² Dok. 17056/11 i 17096/11 (obie izby).

4. Po wstępnej debacie w dniu 22 września 2011 r. na forum Rady (ds. WSiSW) wnioski były omawiane w dniach 30 września 2011 r., 28 października 2011 r., 8 listopada 2011 r. i 18 listopada 2011 r. na forum Grupy Roboczej do Spraw Schengen (dorobek prawny).
5. W dniu 2 grudnia 2011 r. prezydencja przedłożyła Coreperowi (komitet mieszany) trzy pytania¹³, które miały ułatwić dyskusje nad pakietem legislacyjnym:
- a) *Czy podstawą prawną wniosku w sprawie mechanizmu oceny Schengen powinien być art. 70 czy art. 77 ust. 2 TFUE?*
 - b) *Czy tekst zmieniający istniejące przepisy kodeksu granicznego Schengen dotyczące tymczasowego przywracania kontroli na granicach wewnętrznych powinien przekazywać Komisji uprawnienia do podejmowania decyzji w drodze procedury komitetowej?*
 - c) *Czy istnieje ogólne porozumienie co do potrzeby ustanowienia przepisu dotyczącego wprowadzania kontroli na granicach wewnętrznych w przypadku utrzymywania się poważnych uchybień związanych ze środkami kontroli granicznej, gdyby takie uchybienia stanowiły poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, i czy należy przekazać Komisji uprawnienia do podejmowania decyzji w drodze procedury komitetowej?*
6. Z dyskusji wynika, że:
- a) Znaczna liczba delegacji uznaje, że właściwą podstawą prawną jest art. 70. Mniejszość woli art. 77 ust. 2 lub jest otwarta na wykorzystanie tego przepisu jako podstawy prawnej.
 - b) Prawie wszystkie delegacje sprzeciwiły się przekazaniu Komisji uprawnień do podejmowania decyzji w sprawie tymczasowego przywracania kontroli na granicach wewnętrznych (w drodze procedury komitetowej). Jednak pewna liczba delegacji zasygnalizowała swoje otwarcie na wzmocnienie istniejących rozwiązań dotyczących monitorowania i wymiany informacji.
 - c) Większość delegacji opowiedziała się za stworzeniem na szczeblu UE mechanizmu zabezpieczającego, który miałby być stosowany w przypadku poważnych uchybień stanowiących zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, przy czym to państwa członkowskie nadal odpowiadałyby za podejmowanie stosownych decyzji.

¹³ Zob. dok. 17280/1/11 REV 1+ COR 1.

7. Należy również zaznaczyć, że Służba Prawna Rady wydała opinię na temat podstawy prawnej odnoszącej się do wniosku dotyczącego mechanizmu oceny Schengen¹⁴; w opinii tej argumentowała, że właściwą podstawą prawną takiego mechanizmu powinien być art. 70 TFUE, który właśnie w tym celu został do Traktatu wprowadzony. Ponadto Służba Prawna Rady wydała również opinię¹⁵ stwierdzającą, że art. 26 proponowanych przepisów kodeksu granicznego Schengen i art. 15 wniosku w sprawie zmiany kodeksu granicznego Schengen, które pozwalają na przywracanie kontroli na granicach wewnętrznych, w przypadku gdy państwa członkowskie nie wywiązują się ze swoich obowiązków wynikających z dorobku prawnego Schengen, nie są zgodne z systemem traktatów

III. WNIOSEK

8. W tym kontekście Rada / komitet mieszany są proszone o zapoznanie się z wynikiem dyskusji na forum Coreperu / komitetu mieszanego (punkt 6 powyżej), które będą stanowić podstawę przyszłych prac odpowiednio na szczeblu Coreperu i grupy roboczej.

¹⁴ Zob. opinia Służby Prawnej Rady z dnia 13 maja 2011 r. przedstawiona w dok. 10148/11 – wydano ją jeszcze w związku z poprzednią wersją wniosku przedłożonego przez Komisję.

¹⁵ 18392/11.